

**Posudek oponenta
na práci Mgr. Richarda Hamrana
„Právní odpovědnost lékaře“**

Předložená diplomová práce obsahuje 72 stran textu v nenormalizovaném formátu (tj. více jak 100 normostran) a je přehledně členěna do dvou částí a z nich každá do čtyř kapitol, včetně úvodu resp. závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je značně obsáhlý. Pokud jde o českou odbornou literaturu, jde prakticky o tituly představující veškeré významnější práce zabývající se danou problematikou. Práce zahrnuje i nemalou řadu prací zahraničních autorů. Po formální stránce splňuje předložená práce požadavky kladené na práci rigorózní.

Autor si za téma své práce zvolil problematiku, která co širě svého záběru rozhodně nepatří mezi tradiční témata rigorózních prací. Nadto se jedná o problematiku velmi náročnou na zpracování, neboť kromě zvládnutí velkého množství pramenných materiálů vyžaduje rovněž kvalitní teoretické znalosti z několika právních oborů, neboť tak, jak byla autorem pojata, jde o práci multidisciplinární. Z tohoto pohledu se jedná určitě o zpracování tématu, které je přínosné a aktuální. Analyticko-syntetické a komparativní metody, které autor použil, se jeví jako metody adekvátní cíli a zaměření práce.

V obecné části své práce se autor zabývá pojmem a předmětem medicínského práva, jeho vývojem, prameny a v obecné rovině předpoklady vzniku právní odpovědnosti lékaře. Jádrem této části práce je pak rozbor jednotlivých typů právní odpovědnosti: trestní, civilní, správní, pracovní a disciplinární. Pokud jde o partii věnované odpovědnosti trestní, autor ve velmi zhuštěné podobě analyzuje základní institutu trestní odpovědnosti, a to se zvláštním zaměřením na odpovědnost ve zdravotnictví. Autoru se skutečně podařilo vytknout podstatné instituty. Sluší jen poznamenat, že zákonné znaky trestného činu nelze zcela směšovat se znaky skutkové podstaty, protože tu tvoří jen znaky typové (zvláštní), zatímco trestný čin tvoří i znaky obecné (str. 13 shora) a že volní složka zavinění je naplněna nejen v případě úmyslu přímého, ale i v případě úmyslu nepřímého (str. 14 shora), byť v nižší intenzitě. Na straně 21 řeší autor otázku odpovědnosti lékaře za neposkytnutí (potřebné) pomoci podle § 150 tr. zák. Zde by bylo třeba ještě uvážit, že trestný čin neposkytnutí pomoci je pravým omisivním deliktem (formálním trestným činem), zatímco právě v případě lékaře by bylo třeba zvažovat i jeho případnou odpovědnost za nepravé omisivní delikty (materiální trestné činy), tj. za účinek u trestných činů proti životu a zdraví spáchaných formou opomenutí.

Ve zvláštní části své práce se pak autor věnuje klíčovým institutům specifickým pro odpovědnost ve zdravotnictví, tj. zejména informovanému souhlasu pacienta, jednáním lege artis, standardům zdravotnických úkonů a kauzality. Pozornost je zaměřena i na specifika problematiky dokazování a na složité otázky odškodňování. Autor zde kritickým a tvůrčím způsobem pracuje s literárními prameny. Názory v nich vyslovené analyzuje, kriticky hodnotí, komparuje a k jednotlivým otázkám zaujímá i vlastní stanovisko. Z pohledu trestního práva lze snad postrádat hlubší úvahy o vztahu zkoumaných institutů právě k otázce objektivního a subjektivního kritéria nedbalosti, a to jak nedbalosti vědomé, tak i nedbalosti nevědomé.

V závěru své práce autor shrnuje klíčové poznatky, ke kterým ve své práci dospěl a formuluje i některá doporučení de lege lata i de lege ferenda.

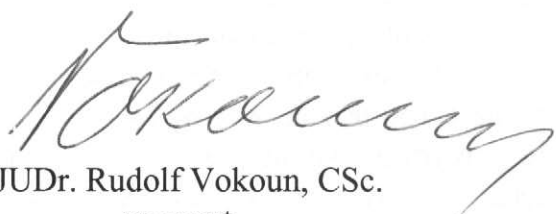
Autor prokázal velmi dobrou znalost zvolené problematiky. Nesporným kladem je příkladná práce s literaturou a s dalšími prameny, jakož i věcný a hutný styl vyjadřování a velmi pěkné vyjadřovací a formulační schopnosti autora. Zjevná a jinak zásadně chvályhodná snaha po uchopení celé složité problematiky právní odpovědnosti lékaře ve všech jejích souvislostech však patrně nutně vedla k tomu, že místy lze postrádat větší hloubku zpracování některých dílčích otázek.

Závěrem lze konstatovat, že autor v předložené diplomové práci prokázal schopnost samostatné odborné tvůrčí práce a hlubší znalosti zpracované tematiky a předložená diplomovou práce po obsahové i po formální stránce splňuje požadavky na práci rigorózní podle článku III. odst. 5 Rigorózního řádu PF UK, takže ji lze uznat jako práci rigorózní ve smyslu článku VII. odst. 1 Rigorózního řádu PF UK.

Při ústní obhajobě své práce by autor mohl vymezit a odlišit případy, kdy lékař bude v důsledku zaviněného opomenutí poskytnout potřebnou pomoc odpovídát za újmu na zdraví či na životě pacienta podle hlavy I. dílu prvního a druhého zvláštní části trestního zákoníku a kdy bude odpovídát pouze za neposkytnutí pomoci podle ustanovení § 150 trestního zákoníku.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě rigorózní práce a po úspěšném složení ústní zkoušky byl Mgr. Richardu Hamranovi udělen titul doktora práv.

V Praze dne 30.5.2012

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent